

Verklaring inzake de Beleggingsbeginselen

1. Inleiding

Deze verklaring inzake beleggingsbeginselen geeft op beknopte wijze de hoofdlijnen en uitgangspunten weer van het beleggingsbeleid van de Stichting Pensioenfonds Provisum (het Fonds).

2. Doelstelling van het beleggingsbeleid

Het Fonds belegt de persoonlijke pensioenvermogens van de (gewezen) deelnemers en gepensioneerden. De doelstelling van het beleggingsbeleid is er op gericht om een bijdrage te leveren aan de koopkrachtambitie zoals genoemd in de visie van het Fonds. Dit alles rekening houdend met de door het bestuur vastgestelde risiconormen.

3. Organisatie en risicobeheerprocedures

3.1 Organisatie en uitbesteding

Het bestuur is eindverantwoordelijk voor alle activiteiten van het Fonds, inclusief het gehele beleggingsproces en ziet erop toe dat het vermogen van het Fonds op een solide wijze wordt belegd.

Het bestuur wordt daarin ondersteund door de beleggingscommissie die door het bestuur is gemandateerd om op een aantal omschreven onderdelen van het beleggings- en risicomangementbeleid zelf besluiten te nemen.

In verband met schaalvoordelen, de benodigde beleggingsdeskundigheid en flexibiliteit heeft het fonds de uitvoering van het beleggingsbeleid en -administratie uitbesteed aan Anthos Fund & Asset Management B.V., AFAM. Hieraan ligt een overeenkomst ten grondslag waarbij alle aspecten van het uitbestedingsbeleid van het Fonds in aanmerking zijn genomen. Periodiek evalueert het bestuur de prestaties van AFAM op basis van een gestructureerd proces en objectieve criteria. AFAM is fiduciaire externe vermogensbeheerder en treedt niet op als operationeel vermogensbeheerder, met uitzondering van het beheer van de liquide middelen, rentehedge, vreemde valuta's en (semi-) staatsobligaties van een beperkt aantal Eurolanden. AFAM is gemandateerd om externe vermogensbeheerders te selecteren met in achtneming van strikte selectieprocedures.

AFAM heeft de back- en midoffice uitbesteed aan Caceis. AFAM en de beleggingscommissie bewaken de uitvoering van back- en midoffice door Caceis. Caceis is verantwoordelijk voor de financiële afwikkeling van het uitgevoerde beleggingsbeleid en de controle op de aansluiting van de financiële administratie met de custody administratie en opgaven van derde vermogensbeheerders.

AFAM draagt zorg voor de tijdige aanlevering van relevante en correcte managementinformatie, als ook van alle informatie ten behoeve van de externe verslaggeving. De beleggingscommissie en het bestuur zien erop toe dat de uitvoering van het beleggingsbeleid door AFAM plaatsvindt binnen de normen, bandbreedtes en uitgangspunten van het Beleggingsbeleid.

3.2 Kosten

Het bestuur ziet erop toe dat de kosten van het beleggingsbeleid redelijk en proportioneel zijn in relatie tot de omvang en de samenstelling van het belegd vermogen.

3.3 Scheiding van belangen

Het Fonds heeft maatregelen getroffen om te voorkomen dat er sprake is van belangenverstremming of tegenstrijdige belangen van aan het fonds verbonden personen. De verbonden personen zijn gehouden een gedragscode na te leven. Op de naleving van de gedragscode wordt toegezien door de vervuller van de sleutelfunctie compliance.

3.4 Deskundigheid

Het Fonds zorgt ervoor dat het in alle fasen van het beleggingsproces beschikt over de juiste deskundigheid die vereist is voor:

- een optimaal beleggingsresultaat;
- een correct beheer van de beleggingen;
- een goede beheersing van de aan de beleggingen verbonden risico's.

3.5. Risicobeheerprocedures

Het Fonds geeft op integrale wijze inhoud aan het financiële en risicobeleid van het fonds. Er bestaat een functioneel onderscheid tussen sturing (ex-ante risicomangement), risk control en (intern) toezicht. Het risicomangement van het vermogensbeheer bestaat uit de identificatie, meting en beheersing van financiële en niet financiële risico's vanuit verschillende invalshoeken. Financiële risico's kunnen worden onderverdeeld in rente-, inflatie-, valuta-, markt-, krediet- en liquiditeitsrisico. De verschillende financiële risico's worden periodiek gerapporteerd aan de Beleggingscommissie en het bestuur. Bij de niet-financiële risico's kan gedacht worden aan o.a.: operationele risico's, uitbestedingsrisico's, integriteitsrisico's en juridische risico's. Deze worden gerapporteerd aan de verantwoordelijke commissies en het bestuur.

Voor de analyse van de financiële en niet-financiële risico's is een risk control matrix ontwikkeld. Hierin zijn de risico's in categorieën onderverdeeld met een inschatting van het inherente netto (na het nemen van beheersmaatregelen) risico in termen van impact en waarschijnlijkheid.

Het beheer van de beleggingen en de beheersing van de aan beleggingen verbonden risico's geschieden met inachtneming van de vastgestelde doelstellingen en restricties omtrent het operationele beleggingsbeleid. Voor de beheersing van operationele risico's zijn meerdere maatregelen geïmplementeerd, waaronder bevoegdhedenregelingen, uitwijkbeleid en incidentenmanagement.

4. Uitvoering

4.1. Proces

Het Fonds realiseert het beleggingsbeleid door middel van een gestructureerd beleggingsproces met inschakeling van één of meer externe beleggingsdeskundigen. Alle procedures en voorwaarden die bij de uitvoering van het beleggingsproces in acht moeten worden genomen, zijn vastgelegd in een afzonderlijk document: "het Beleggingsbeleid". Het strategische (meerjarige) Beleggingsbeleid wordt door het bestuur voor vijf jaar vastgesteld en is gebaseerd op de een Asset Liability Studie (ALM) en vervolgens op een Strategische Asset Allocatie Studie (SAA). De beleggingsstrategie wordt ontwikkeld en vastgesteld op basis van zowel kwantitatieve als kwalitatieve factoren.

Gezien het lange termijn karakter van de verplichtingen dient het Fonds zich bij het formuleren van haar beleggingsstrategie primair te richten op de lange termijn. Er wordt geen tactisch beleid gevoerd.

4.2. Prudent person

Bij de vaststelling en de uitvoering van het beleggingsbeleid staat de prudent person regel (art. 135 PW en art. 13 e.a. Besluit FTK) centraal, te weten:

1. Het Fonds stelt voor de langere termijn een strategisch beleggingsbeleid vast dat aansluit op de doelstellingen en beleidsuitgangspunten van het fonds en is gebaseerd op gedegen onderzoek.
2. Het strategisch beleid bevat in ieder geval een beschrijving van de beleggingsdoelstelling, de samenstelling van de beleggingsportefeuille en de mate waarin van de beoogde beleggingsportefeuille kan worden afgeweken.
3. Het Fonds stelt een beleggingscyclus vast op grond waarvan het strategisch beleggingsbeleid en de uitvoering periodiek worden geëvalueerd en herbeoordeeld.
4. De activa worden zodanig belegd dat de kwaliteit, veiligheid en het rendement van de portefeuille als geheel zijn gewaarborgd en het belang van de (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden dienen.
5. De activa die worden aangehouden, worden belegd op een wijze die strookt met de risicohouding van de (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden.
6. Er wordt niet belegd in bijdragende ondernemingen.
7. De activa worden hoofdzakelijk belegd op gereguleerde markten.
8. De beleggingen worden gewaardeerd op marktwaardering.

Op grond van deze uitgangspunten wordt op voorhand geen enkele afzonderlijke beleggingscategorie, beleggingsinstrument of beleggingstechniek uitgesloten. In algemene zin zal het Fonds zich verzetten tegen iedere vorm van beleggingsdwang en beleggingsrestrictie die niet op enige wet- en regelgeving en algemeen aanvaarde maatschappelijk beginselen is gebaseerd; dit doet afbreuk aan een optimaal risico- en rendementprofiel. Uiteraard houdt het Fonds bij het beleggen wel rekening met haar beleid inzake maatschappelijk verantwoord beleggen (zie ook hoofdstuk 6).

4.3. Waardering

De te beleggen gelden zijn verdeeld over de diverse beleggingscategorieën zoals aandelen, obligaties en onroerend goed. De beleggingen worden gewaardeerd tegen actuele marktwaarde. Het bestuur beoordeelt elke belegging op basis van risico- en rendementsoverwegingen, MVB-aspecten en het totale effect op de beleggingsportefeuille.

5. Strategisch beleggingsbeleid

5.1. Risicohouding

De beleggingsrisico's en de beleggingsresultaten worden binnen de Wtp gericht toebedeeld aan de verschillende leeftijdscohorten. Het Fonds is daarom verplicht om binnen de solidaire premieregeling de risicohouding voor de verschillende leeftijdscohorten vast te stellen en vervolgens een beleggingsbeleid te bepalen dat aansluit op de vastgestelde risicohouding per (leeftijds)cohort. De definitie van de risicohouding is niet veranderd bij de overgang naar Wtp: de vastgestelde mate waarin een groep deelnemers, gewezen deelnemers of pensioengerechtigden bereid is beleggingsrisico's te lopen met oog op hun doelstellingen (risicobereidheid) en de mate waarin deze groep beleggingsrisico's kan dragen gegeven de kenmerken van deze groep (risicodraagvlak).

De risicohouding van Provisum vormt de basis voor het beleid en is gebaseerd op het risicopreferentie onderzoek 2023 van Provisum. Daarnaast is bij het vaststellen van de risicohouding rekening gehouden met wet- en regelgeving, deelnemerskenmerken en wetenschappelijke inzichten. De risicohouding dient iedere 5 jaar opnieuw te worden

vastgesteld op basis van een RPO, deelnemerskenmerken en de laatste wetenschappelijke inzichten.

5.2. Investment beliefs

Het Fonds heeft een aantal beleggingsprincipes die de leidraad vormen voor het opstellen en implementeren van het strategisch en tactisch beleggingsbeleid. De principes worden regelmatig besproken en zo nodig herzien, zodat verzekerd wordt dat wijzigende marktomstandigheden en inzichten van het bestuur hierin zijn weerspiegeld.

5.3. Asset liability studie (ALM)

Binnen het beleggingsbeleid in de solidaire premiereregeling is sprake van een collectieve beleggingsmix met een leeftijdsafhankelijke toedeling van het overrendement en het beschermingsrendement aan leeftijdscohorten (life cycles). Het bestuur heeft op basis van de vastgestelde risicohouding middels een ALM-studie deze life cycles vastgesteld. Het Fonds voert minimaal eens in de vijf jaar een studie uit naar de lifecycles. Deze vormen samen met de investment beliefs en de investment cases de input van de SAA-studie. De investment beliefs vormen de leidraad voor het opstellen en implementeren van het beleggingsbeleid.

Met de ALM-studie zijn de volgende leeftijdsafhankelijke lifecycles en toedeelregels vastgesteld:

Beschermingsrendement

- Tot de leeftijd van 57 jaar wordt er 10% beschermingsrendement toegekend.
- Vervolgens wordt het beschermingsrendement in de daaropvolgende 10 jaar stapsgewijs per jaar verhoogd, zodat het beschermingsrendement
- op pensioendatum gelijk is aan 80%.
- Ook na de pensioendatum is het beschermingsrendement 80%.

Overrendement

- Tot de leeftijd van 57 jaar wordt 90% overrendement toegerekend.
- Vervolgens neemt dat jaarlijks af tot 35% op pensioendatum.
- Ook na de pensioendatum is het overrendement 35%.

Het fonds maakt onder de Wtp gebruik van een dynamische beleggingsmix waarbij de collectieve beleggingsmix volgt uit het vermogen van de leeftijdscohorten en de bijbehorende gewenste blootstelling naar een beschermingsportefeuille en de behaalde rendementen van de return portefeuille.

Op basis van de voor de berekeningen gehanteerde dekingsgraad per 31.12.2025 van 155% is de collectieve mix 54,6%/45,4% return/ matching. Deze beleggingsmix zal door de tijd heen veranderen door (onder andere) veranderingen in het deelnemersbestand, nieuwe opbouw en gerealiseerde rendementen. Het Fonds hanteert een bandbreedte rond de bewegende norm, deze bedraagt +/-3%.

5.4. Strategische asset allocatie (SAA)

Met behulp van een SAA-studie wordt de collectieve beleggingsmix nader ingevuld. De studie behelst een optimalisatieproces met de door de beleggingscommissie voorgestelde en door het bestuur goedgekeurde karakteristieken van de beleggingscategorieën (rendementen, volatiliteiten, correlaties, rente- en inflatieverwachtingen). In het optimalisatieproces worden een aantal varianten van mogelijke samenstellingen van de beschermings- en rendementsportefeuille doorgerekend om tot een optimale samenstelling van de beleggingsportefeuille te komen in termen van rendement en risico.

5.4.1 Beschermingsportefeuille

Het doel van de beschermingsportefeuille is om zo goed mogelijk het beschermingsrendement te repliceren, waarbij het Fonds heeft gekozen voor het (theoretische) indirecte rendement. Het Fonds heeft besloten om deze methode voor de berekening van het beschermingsrendement te hanteren omdat:

- bij de directe methode kunnen (leeftijdsafhankelijke) verschillen ontstaan tussen het rendement dat benodigd is om de uitkering gelijk te houden (theoretisch rendement) en de werkelijke impact van een rentebeweging op de beleggingsportefeuille (opbrengst matching portefeuille). Het bestuur vindt dit niet gewenst;
- de directe methode leidt tot meerdere beschermingsportefeuilles. Dit is niet efficiënt
- de indirecte methode is beter uitlegbaar;
- in het IT-systeem van het Fonds wordt gebruik gemaakt van de indirecte methode in de nieuwe regeling. Hiervan afwijken zou extra aandacht, tijd van het bureau en kosten bij de implementatie met zich meebrengen.

Een afwijking tussen het theoretische beschermingsrendement en het daadwerkelijk behaalde rendement op de beschermingsinstrumenten gaat ten laste of komt ten gunste van het overrendement, evenals de kosten voor de beschermingsportefeuille en beïnvloedt daarmee het overrendement. Het financieel overrendement is het deel van het collectieve beleggingsrendement dat resteert nadat het theoretisch beschermingsrendement is toebedeeld. Jongeren ontvangen een relatief groter deel (in procenten) van het overrendement dan ouderen. Dit overrendement wordt volgens vastgestelde toedeelregels – passend bij de risicohouding per leeftijdscohort – maandelijks toebedeeld aan de persoonlijke pensioenvermogens.

Het financieel beschermingsrendement kan worden opgesplitst in twee componenten:

- Rentebijdrage: maandelijkse oprenting van het persoonlijke pensioenvermogen op basis van 1/12e van de één jaarsrente van de rentetermijnstructuur (dit kan ook negatief zijn);
- Rentewijziging: maandelijkse toedeling van beschermingsrendement voor rentewijziging (leeftijdsafhankelijke mate van bescherming).

Deze renteafdekking zal door de tijd heen veranderen door onder andere veranderingen in het deelnemersbestand. Het Fonds hanteert een bandbreedte rond de bewegende norm, deze bedraagt +/-2,5%.

De beschermingsportefeuille bestaat uit een combinatie van staatsobligaties en swaps. Het Fonds heeft gekozen voor een verhouding waarbij de beheerkosten van de beschermingsportefeuille naar verwachting worden goedge maakt. Het Fonds beoogt geen additioneel rendement. Er is een brede bandbreedte vastgelegd om in te kunnen spelen op veranderende marktomstandigheden.

	Norm	bandbreedte
Staatsobligaties	65%	0% - 75%
Swaps	35%	25% - 100%

5.4.2 Rendementsportefeuille

De strategische allocatie inclusief bandbreedtes voor de rendementsportefeuille is als volgt:

	Norm	Bandbreedte
Aandelen	65%	55% - 75%
Vastgoed	20%	10% - 30%
Emerging markets debt	15%	10% - 20%

Jaarlijks wordt door middel van een jaarmonitor getoetst in hoeverre het beleggingsbeleid bij de actuele economische en financiële omstandigheden nog tot de gewenste resultaten leidt. Eenmaal in de drie jaar wordt opnieuw een SAA-studie gedaan op basis van de bestaande uitgangspunten. Elke vijf jaar wordt er een strategische asset allocatie vastgesteld opvolgend aan een nieuwe ALM-studie.

5.5. Valutarisico

De afdekking van het valutarisico vindt plaats als het totale belang van een valuta meer dan 2% van de totale waarde van de effectenportefeuille bedraagt. Het valutarisico wordt voor 75% afgedekt op basis van de strategische assetallocatie met een bandbreedte van 65-85% van de werkelijk exposure. Elke maand wordt de valutaire positie vastgesteld en wordt de valuta-hedging zo nodig aangepast. Voor de valuta afdekking worden 3-maands valutatermijncontracten gebruikt, die steeds om de drie maanden worden doorgezet.

5.6. Nadere richtlijnen

Er zijn nadere richtlijnen voor de uitvoering van het strategische beleggingsbeleid vastgelegd in het Beleggingsbeleid onder andere voor:

- derivaten
- securities lending
- belastingen
- de selectie van managers;
- rebalancing procedures

6. Verantwoord beleggen

Provisum is zich ervan bewust dat zij een verantwoordelijke rol hebben in de maatschappij. In het Maatschappelijk Verantwoord Beleggingsbeleid heeft Provisum verwoord hoe het bij het beleggen rekening houdt met milieu en klimaat, mensenrechten en sociale verhoudingen. Het beleid is terug te vinden op de website van het pensioenfonds (www.provisum.nl).

7. Rapportage en verantwoording

Rapportage door AFAM over de portefeuille en de in het Beleggingsbeleid bepaalde grenzen vindt plaats op maandbasis. Per kwartaal worden tevens een meer kwalitatieve en beschouwende rapportages door AFAM opgeleverd ter evaluatie van het gevoerde beleid, te weten een (rente) risicorapportage, een performance rapportage en een rapportage op het gebied van verantwoord beleggen. De risicorapportage omvat ook een incidentenrapportage. Deze incidentenrapportage omvat niet alleen financiële risico's maar ook niet- financiële zoals operationele risico's. Op jaarbasis wordt door AFAM gedetailleerd gerapporteerd over de bij het vermogensbeheer betrokken kosten.

8. Inwerkingtreding

Deze Verklaring inzake de Beleggingsbeginselen is vastgesteld in de vergadering van het bestuur van 17 april 2026 en treedt in werking vanaf 1 juni 2026.

Het bestuur van Provisum
Amsterdam, 17 april 2026